

Підприємства стикнулися з проблемами правильності відображення безоплатної передачі та вилучення майна на користь ЗСУ. Також змінився порядок нарахування амортизації на основні засоби, що не використовуються у зв'язку із вилученням, знищенням.

Список використаних джерел:

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України №64/2022 від 24 лютого 2022 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#n18>.
3. Патута М., Шматковська Т. Особливості бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану в Україні. Галицький економічний вісник. Тернопіль : ТНТУ, 2022. Том 77. № 4
4. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану. Закон України № 4765-VI від 12.05.2012 р.[Електронний ресурс].– Режим доступу:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text>.

УДК 332.12

Березовик В.М., к.е.н., докторант
ДННУ «Академія фінансового управління»
Директор ТОВ «Профін Консалтинг»

БАНКІВСЬКА СИСТЕМА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Банки відіграють важливу роль у сучасній економіці. Стабільно функціонуюча банківська система є критично важливою для відновлення економіки України.

З початку повномасштабної війни ризики у діяльності банківських установ України суттєво зросли. Аналізуючи проблеми, які виникають у фінансово-банківській системі України, можна зазначити, що до головних належать [2]:

- військові ризики, пов'язані з широкомасштабною агресією росії проти України, окупацією частини південно-східних областей України, постійними повітряними тривогами та обстрілами українських міст та сіл;
- високий рівень інфляції в країні;
- зниження обсягів кредитування, оскільки із початком повномасштабного вторгнення банки через високі ризики суттєво ускладнили кредитні процедури та зробили більш жорсткими свої кредитні політики;
- кібератаки на банківську та ІТ системи України, відключення електроенергії та засобів зв'язку;
- демографічні зміни, оскільки спостерігається одночасне старіння населення, критичне зниження народжуваності, внутрішнє переміщення громадян, еміграція українців за кордон, що призводить до дефіциту робочої сили;
- втрата частиною населення доходів та зниження реальних доходів населення.

Окрім того, можна відмітити зростання процентного та валютного ризиків у діяльності банків, пов'язані з повномасштабними військовими діями, девальвацією національної валюти, проблемами отримати нові зовнішні довгострокові залучення резидентами України.

Негативний вплив вищевказаних ризиків на капітал банків ймовірно зберігатиметься навіть після закінчення війни оскільки на подолання накопичених проблем знадобиться чимало часу.

Розвиток банківських цифрових технологій стримують такі причини: недостатнє покриття території країни якісним мобільним зв'язком 4g, недостатня кількість у користуванні населення смартфонів, блекаути та відсутність сталого мобільного інтернету. Саме тому українські показники проникнення онлайн-банкінгу, мобільного банкінгу в порівнянні з аналогічними показниками в країнах ЄС значно нижчі.

В найближчому повоєнному майбутньому банківська система країни може розвиватися за трьома сценаріями: оптимістичним, реалістичним та песимістичним.

За оптимістичним сценарієм відбудеться активний розвиток банківської системи в післявоєнний період, який позитивно вплине на фінансову стійкість країни. Іноземні інвестиції будуть спрямовуватись на відновлення та модернізацію економіки, держава розпочне широку приватизацію, в тому числі і в банківському секторі, буде продовжуватись реформування банківської системи, в країні впроваджуватимуться європейське банківське законодавство і регулювання.

За песимістичним сценарієм економіка та банківська система будуть довго відновлюватись, що негативно вплине на фінансову стійкість країни. За роки війни економіка зазнала значних збитків, що буде стримувати розвиток країни. Інвестиції будуть надходити не такими швидкими темпами, а це може викликати економічну кризу в країні. Банки повільно нарощуватимуть обсяги кредитування реальної економіки, проблемні активи довгий час залишатимуться в портфелях банків.

За реалістичного сценарію Україна зіткнеться з новими викликами під час відновлення економіки та банківської системи, що, своєю чергою, відкриє й нові можливості для розвитку. Після війни Україна буде отримувати міжнародну підтримку та інвестиції для відновлення і модернізації економіки, інфраструктури фінансового і банківського сектору. Реформи та європейське законодавство будуть впроваджуватися поетапно, зі зростаючим фокусом на забезпечення стабільності та транспарентності, держава буде зменшувати власну частку в банківському секторі, конкуренція на банківському ринку зростатиме.

Зважаючи на те, що Україна наразі знаходиться на шляху до вступу в Європейський Союз, а отже і до європейського фінансового простору, впровадження міжнародних норм регулювання фінансового та банківського ринків є одним із головних аспектів забезпечення в майбутньому сталого розвитку економіки країни [3, С.35].

Підвищення конкурентоспроможності банків України через розвиток новітніх технологій, удосконалення банківської інфраструктури, використання дистанційних каналів продажу продуктів є важливим аспектом розвитку банківської системи. Широке використання онлайн та мобільного банкінгу, подальший розвиток необанків в Україні покращать фінансову інклюзію та стимулюватимуть економічний розвиток України [1].

Таким чином, одним із найважливіших завдань банківської системи є забезпечення стабільності та ефективності функціонування банківських установ в довготривалій перспективі, що позитивно відзначиться на фінансовій стабільності країни. При цьому впроваджувати такі заходи потрібно не тільки під час війни, а і надалі, у повоєнний період. Оскільки, загрози у банківському та фінансовому середовищі щорічно зростають та вимагають від банківських установ удосконалення власних бізнес процесів.

В умовах війни банківська система продовжує працювати в динамічному середовищі, відновлює роботу відділень в тих регіонах, де банківські послуги були тимчасово недоступні

та безперервно надавати банківські послуги фізичним та юридичним особам. Одним з важливих напрямів діяльності банків є розвиток дистанційних каналів продажу банківських продуктів, в тому числі онлайн та мобільний банкінг.

За період воєнних дій зменшилась кількість банківських установ в Україні. Проте, спостерігається позитивна динаміка у зростанні активів та рентабельності банків, банківська система працює прибутково. Головною проблемою для банків залишається підвищений кредитний ризик, пов'язаний з війною. Кредитний ризик може суттєво вплинути на рівень банківського капіталу через зниження якості кредитного портфелю та необхідність формування резервів на покриття можливих збитків за кредитними операціями.

Список використаних джерел:

1. Березовик В.М. Дистанційний банкінг як засіб підвищення операційної ефективності комерційних банків / Фаховий науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки» 2024, № 6. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17195203747930.pdf>
2. Мещеряков А.А., Березовик В.М., Кіреєва К.О. Фінансова стабільність та банківська система України: виклики та можливості розвитку / Ефективна економіка. 2024. № 7. <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4188>
3. Руцишин Н. М., Пелех О. Р., Козак А. Р., Криворучко Н. М. Сучасний стан банківської системи України та перспективи її розвитку. *Економічні науки*. 2024. № 75. С. 27–36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-75-04>

УДК 336.7

Слюсаренко Є. Р., аспірант,
ДННУ «Академія фінансового управління»

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ АКТИВАМИ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ

Цифровізація є невід'ємним компонентом управління проблемними активами банків. Діджиталізація сприяє оптимізації управління NPL, зниженню витрат і підвищенню прозорості роботи з проблемними активами, що має вирішальне значення в умовах зростаючих економічних викликів. Сьогодні АТ КБ «ПриватБанк» є провідним українським банком, який активно використовує цифрові інновації в управлінні проблемними активами, особливо після націоналізації у 2016 році. У цей період банк зіштовхнувся з великим обсягом проблемних кредитів, котрі становили значну частину його активів. Після націоналізації АТ КБ «ПриватБанк» впровадив комплексну стратегію управління проблемними активами за допомогою цифрових рішень, зокрема це:

– Банк цифровізував роботу з проблемними активами, зокрема, яка працює з непогашеними кредитами фізичних осіб та бізнесів. Ця система дозволяє автоматизувати процеси збору заборгованості, що значно підвищило ефективність роботи з боржниками. Алгоритми аналізують поведінку клієнтів, історію їхніх платежів і автоматично пропонують оптимальні варіанти реструктуризації боргу або інші способи погашення.

– Інтернет-банкінг та мобільні додатки: через свій інтернет-банкінг Privat24 та мобільний додаток, АТ КБ «ПриватБанк» надає боржникам зручний доступ до їхніх фінансових зобов'язань. Клієнти можуть переглядати стан заборгованості, отримувати